

ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Олефіренко О.М., к.е.н., доц., **Шевлюга О.Г.** аспірант

Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

Сучасні темпи розвитку промислових підприємств потребують оновлення їх матеріально-технічної бази та впровадження нових прогресивних технологічних процесів. Постійний техніко-технологічний розвиток підприємства забезпечує його високі конкурентні переваги на ринку та дозволяє ефективно здійснювати виробничу діяльність. Ступінь зносу основних фондів більшості промислових підприємств є досить великим, а коефіцієнт оновлення залишається низьким. Інноваційна та інвестиційна активність підприємств також не на достатньому рівні. Тому вітчизняним підприємствам необхідно ставати на шлях техніко-технологічного розвитку.

Техніко-технологічний розвиток спрямований, з одного боку, на підтримку в належному стані та розвиток техніко-технологічної бази промислового підприємства (модернізація, технічне переозброєння, реконструкція, розширення, нове будівництво), а з іншого – на стабільне використання нових прогресивних технологій (технологічних інновацій).

Проаналізувавши різні підходи до визначення понять, пов'язаних з техніко-технологічним розвитком або потенціалом, можна надати наступне визначення техніко-технологічного розвитку – це безперервний процес з техніко-технологічного удосконалення, пошуку нових технологічних рішень, розроблення і впровадження технологічних інновацій при максимально ефективному використанні потенціалу підприємства для досягнення високих конкурентних переваг на ринку.

До пріоритетних напрямів техніко-технологічного розвитку промислових підприємств можна віднести: повну або часткову заміну фізично та морально застарілого обладнання новим більш прогресивним та продуктивним; використання гнучких автоматизованих ліній у виробництві; впровадження принципово нових або вдосконалених технологічних процесів на підприємстві; використання ресурсо- та енергоощадних технологій; модернізацію обладнання; механізацію праці; проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Для успішного техніко-технологічного розвитку керівництву підприємства необхідно здійснювати наступні заходи:

- звільнення підприємства від зайвого обладнання, машин та інших основних засобів або здати його в оренду;
- своєчасне та якісне проведення планово-запобіжних і капітальних ремонтів;
- своєчасне оновлення, особливо активної частини, основних засобів з метою недопущення надмірного морального і фізичного зносу;
- впровадження нової техніки і прогресивної технології – маловідходної, безвідходної, енерго- та паливо-зберігаючої;
- вдосконалення організації виробництва і праці з метою скорочення втрат робочого часу і простою в роботі машин і обладнання;
- покращання якості підготовки сировини і матеріалів до процесу виробництва;
- підвищення рівня підготовки сировини і матеріалів до процесу виробництва;
- підвищення рівня концентрації, спеціалізації і комбінування виробництва;
- підвищення рівня кваліфікації обслуговуючого персоналу;

- придбання високоякісних основних засобів.

Необхідність техніко-технологічного розвитку обумовлена низкою причин, які його стримують. До них належать: недосконалість державної підтримки інноваційної діяльності, технічна та технологічна відсталість, недосконалість механізмів трансферу технологій, неефективна амортизаційна політика, нестабільність податкової системи, недостатній рівень інвестування, недостатньо кваліфіковані кадри, низька інноваційна активність, недосконала правова база, недосконалість механізмів лізингу.

Подолання перелічених причин позитивно вплине на діяльність підприємств і на конкурентоспроможність економіки країни в цілому, оскільки розвиток підприємств України не відповідає вимогам розвинених країн на сучасному рівні. Тому для виходу економіки країни з кризового стану техніко-технологічний розвиток необхідно проводити комплексно для всіх підприємств, щоб покращити їхні позиції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Досягнення високої ефективності промислового виробництва можливе тільки на основі систематичного технічного прогресу, який сприяє підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості продукції, підвищенню рентабельності виробництва. Науково-технічний прогрес, його темпи і соціально-економічні результати визначають потенційні можливості розвитку та ефективності виробництва. Чим ефективніше та цілеспрямованіше використовуються новітні досягнення науки та техніки, які є першоджерелами розвитку продуктивних сил, тим успішніше вирішуються пріоритетні соціальні завдання життєдіяльності суспільства.

Техніко-технологічний розвиток промислових підприємств в сучасних умовах господарювання має важливе значення: дає можливість постійно оновлювати продукцію, підвищувати її якість, тим самим підвищуючи конкурентоспроможність підприємства і його продукції на ринку. Таким чином, ефективний техніко-технологічний розвиток сприяє розвитку підприємства, галузі і країни в цілому. Він дозволить підвищити ефективність господарської діяльності і надасть певні умови для покращання якості життя людей у країні.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 164-166.